

การบริหาร

ความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง

1. ภาพรวมการบริหารความเสี่ยงธนาคารออมสิน

การบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล และแนวทางการปฏิบัติตามหลักมาตรฐานสากล สอดคล้องกับกรอบทิศทางการดำเนินงานของธนาคาร ซึ่งธนาคารให้ความสำคัญกับการบูรณาการ GRC ที่สะท้อนถึงการปฏิบัติเชื่อมโยงกันระหว่างคน กระบวนการ ข้อมูลและเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือและระบบงานสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง ครอบคลุมทุกประเภทความเสี่ยง สร้างโอกาสทางธุรกิจและป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Intelligent Risk Management) รวมทั้งเสริมสร้างกลไกการถ่วงดุลและดูแลให้มีการควบคุม กำกับ และตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Three Line of Defense) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ และมีการปลูกฝังวัฒนธรรมความเสี่ยงที่สอดคล้องกับค่านิยมองค์กร (Core Value) เพื่อสร้างบุคลากรให้มีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสนับสนุนให้องค์กรเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

ธนาคารกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแลระดับกลยุทธ์และนโยบายการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนติดตามผลการนำไปปฏิบัติของฝ่ายจัดการ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ประสานสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการ (Governance) และการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หลักเกณฑ์ (Compliance) และเป็นกลไกสำคัญที่ผลักดันให้การดำเนินงานสัมฤทธิ์ผล โดยคณะกรรมการหลักที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วย

(1) คณะกรรมการธนาคารออมสิน

มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กรที่ครอบคลุมการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร รวมถึงกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย และแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อฝ่ายจัดการ เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงของธนาคารดำเนินการได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงมั่นใจได้ว่าครอบคลุมความเสี่ยงและประเด็นสำคัญขององค์กรได้อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ ธนาคารได้ดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ ครอบคลุมทุกประเภทความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล และมาตรฐานสากล

(2) คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง

มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการธนาคารออมสิน เพื่อพิจารณาเรื่องการบริหารความเสี่ยงโดยรวมตามประเภทความเสี่ยงที่สำคัญ รวมทั้งนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ และครอบคลุมถึงการประเมิน ติดตาม และดูแลปริมาณความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ทั้งกรณีปกติ และเมื่อเกิดเหตุการณ์พิเศษ ทบทวน สอบทานความเพียงพอและประสิทธิผลของนโยบาย และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงโดยรวม รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้อย่างน้อยปีละครั้งหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ โดยคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงมีการหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อประเมินว่านโยบายและกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงครอบคลุมความเสี่ยงทุกประเภท รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ และมีการดำเนินการตามนโยบายและกลยุทธ์ดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รายงานต่อคณะกรรมการธนาคารออมสินถึงฐานะความเสี่ยง ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง และสถานะการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร

ที่คำนึงถึงความเสี่ยง ตลอดจนปัจจัยและปัญหาที่มีนัยสำคัญ และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

(3) คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความยั่งยืน

มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนดำเนินงาน ตลอดจนระเบียบ หลักเกณฑ์ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาเพื่อความยั่งยืนตามแนวทาง ESG การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำกับธุรกิจ และการปฏิบัติตามเกณฑ์ การสอบทานสินเชื่อ และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้สอดคล้องกับกฎหมาย และกฎที่กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมาตรฐานสากล นำเสนอคณะกรรมการธนาคารออมสิน กำกับและติดตามการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาเพื่อความยั่งยืนตามแนวทาง ESG การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำกับธุรกิจและการปฏิบัติตามเกณฑ์ การสอบทานสินเชื่อ และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้

(4) คณะกรรมการตรวจสอบ

มีบทบาทในการสอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการกำกับดูแลที่ดี กระบวนการบริหารความเสี่ยง สอบทานการดำเนินงานของธนาคารให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติงาน มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสอบทานการดำเนินงานขององค์กร ในด้านต่าง ๆ ทุกประเด็นที่มีความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของธนาคาร และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงของธนาคาร

(5) คณะกรรมการบริหาร

มีบทบาทในการพิจารณาเสนอแนะนโยบาย กลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจ แผนการควบคุมติดตามการบริหารงาน พิจารณาทิศทางและหลักเกณฑ์การลงทุน การให้สินเชื่อและการประกอบธุรกิจอื่นของธนาคาร นำเสนอคณะกรรมการธนาคารออมสิน รวมถึงพิจารณาเสนอแนะด้านโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบาย ด้านการใช้ความคิดสร้างสรรค์และการจัดการนวัตกรรม

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความยั่งยืน คณะกรรมการตรวจสอบ ยังมีบทบาทในการให้ความสำคัญกับการบูรณาการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ (Governance) การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) และการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ และหลักเกณฑ์ (Compliance) เพื่อให้บรรลุถึงผลการดำเนินงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน (Integrity-Driven Performance) ด้วย

นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจหลัก อาทิ คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน คณะกรรมการสินเชื่อ คณะกรรมการลงทุน คณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของธนาคารออมสิน และคณะกรรมการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

2. การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management)

ธนาคารได้นำหลักการ COSO ERM 2017 และหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านความเสี่ยงและความมั่นคงของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ และคู่มือปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน สำหรับรัฐวิสาหกิจ ปี 2568 ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง มาใช้เป็น แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise Risk Management) เพื่อควบคุม/ลดและป้องกันความเสี่ยง ที่จะกระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงานของธนาคาร (Objective Setting) ทั้งเป้าหมายทางการเงินและไม่ทางการเงิน ให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ เพื่อให้การดำเนินงานธุรกิจของธนาคารบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1) การกำหนด Risk Appetite ระยะยาว

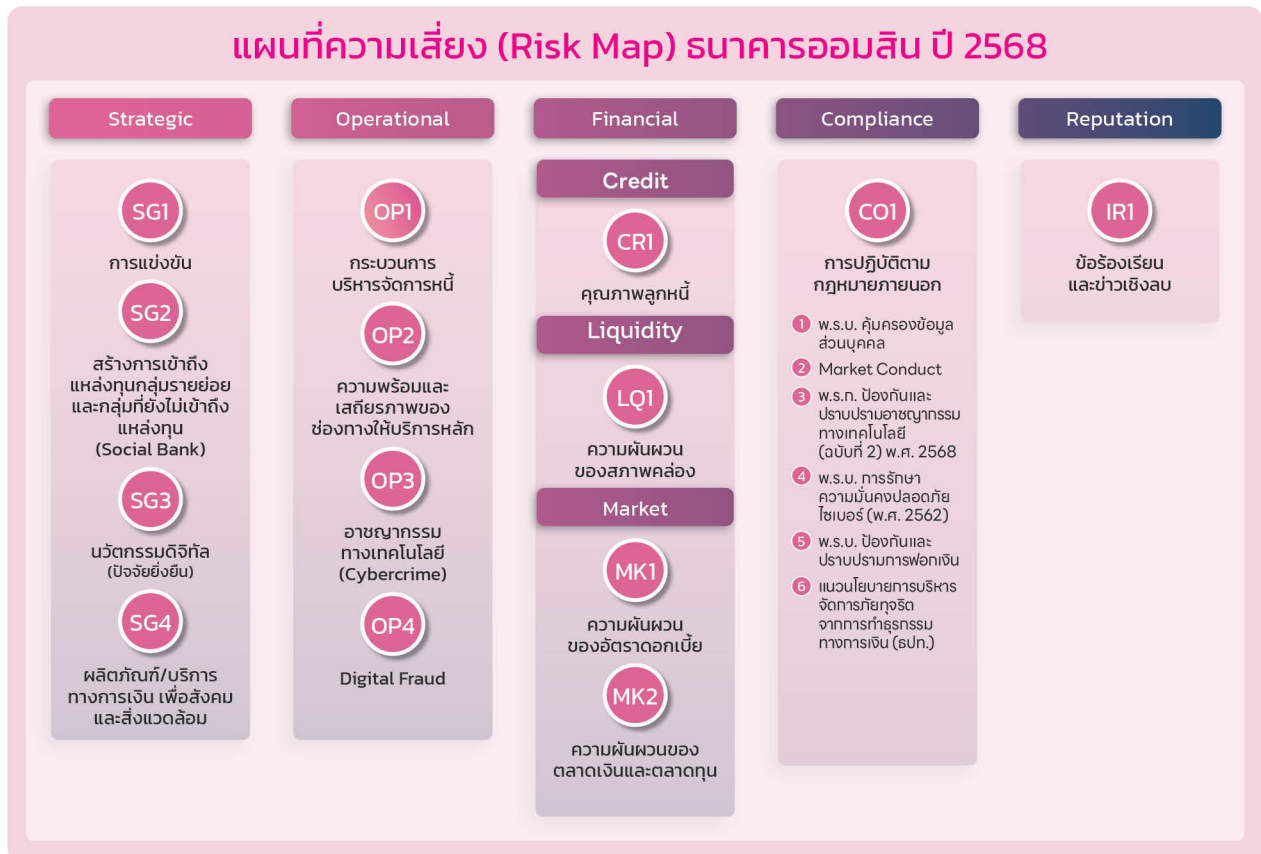
ที่สอดคล้องกับเป้าหมายแผนยุทธศาสตร์ (แผนระยะยาว) ลักษณะความเสี่ยงโดยรวม รวมทั้งความแข็งแกร่ง ของเงินกองทุนและฐานะสภาพคล่องของธนาคาร โดยการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และ ช่วงเปี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) เพื่อใช้เป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงในระยะยาว จะพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลประมาณการทางการเงินที่สำคัญ (Financial Targeting & Positioning) และผลกระทบที่สำคัญ ได้แก่ ผลจากการทดสอบภาวะวิกฤตด้านเครดิต (Credit Stress Test) และผลกระทบจากมาตรฐานการบัญชี TFRS 9 เป็นต้น

Risk Appetite ระยะยาว ปี 2568 – 2572

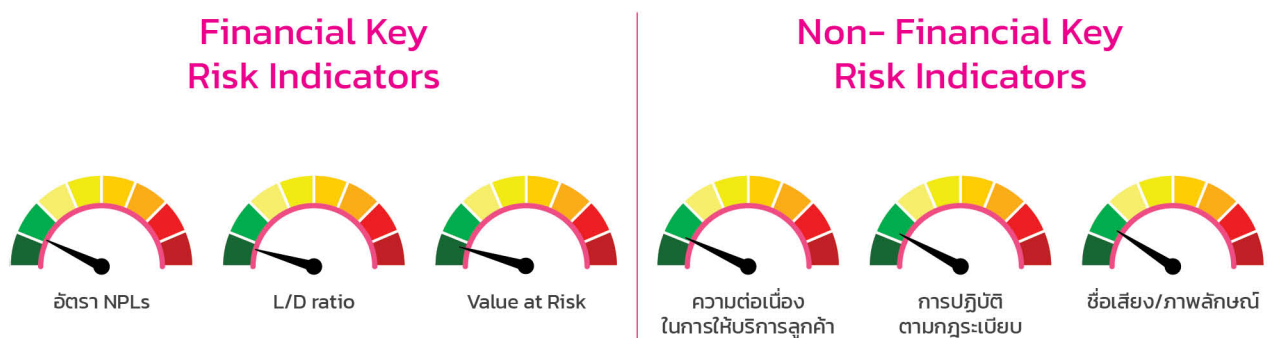
Key Driver		Key Risk Indicators
01	ความเสี่ยงพอของเงินกองทุน	อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio)
02	ฐานะสภาพคล่อง	อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากและหุ้นกู้ (L/D Ratio sum Bond)
03	คุณภาพของสินทรัพย์	อัตราส่วนหนี้ค้างชำระต่อสินเชื่อคงเหลือ (NPLs)
04	ความสามารถในการทำกำไร	อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ (Cost to Income Ratio)
05	ประสิทธิภาพระบบงานให้บริการลูกค้า	ความพร้อมใช้ของช่องทางให้บริการลูกค้าหลัก
06	การเข้าถึงแหล่งเงินทุน	จำนวนรายอนุบัติสินเชื่อรายย่อยทุกช่องทาง
07	ธรรมาภิบาล	การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

2) การจัดทำแผนที่ความเสี่ยง (Risk Map)

เป็นการระบุปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่องค์กรต้องบริหารจัดการให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) โดยกลุ่มธุรกิจ (Business Unit) และกลุ่มสนับสนุน (Support Unit) ซึ่งเป็น Risk Owner จะทบทวนความเสี่ยง พร้อมกับการจัดทำเป้าหมายและแผนดำเนินงาน/โครงการประจำปี โดยการระบุปัจจัยเสี่ยงสำคัญนั้น จะเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategy Map) และตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPIs) หลักของธนาคารและเกณฑ์วัดระดับความเสี่ยงจะต้องสอดคล้องกับประมาณการทางการเงิน เป็นต้น ในปี 2568 ธนาคารมีปัจจัยเสี่ยงสำคัญ ดังนี้

ธนาคารยังให้ความสำคัญกับการกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators : KRIs) เพื่อใช้แจ้งเตือนความเสี่ยง (Early Warning) หาก KRIs เกินจากระดับ Risk Appetite และ/หรือ Risk Tolerance จะส่งรายงานสถานะความเสี่ยงไปที่ E-mail ของผู้บริหารระดับกลุ่ม สายงาน และฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง ให้ติดตามและทบทวนระดับความเสี่ยงได้ทันทีที่พบทบทวนมาตรการ/แผนจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีประสิทธิภาพในการลด/ควบคุมความเสี่ยง โดยคำนึงถึงต้นทุนการจัดการความเสี่ยง (Cost of Risk) ที่เหมาะสม ตัวอย่างตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators) ดังนี้

3. การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk Management)

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานและการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จตามทิศทางที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร ธนาคารจึงให้ความสำคัญกับการกำหนดแนวทางการจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ที่พึงปฏิบัติผ่านนโยบาย/แนวปฏิบัติ และคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk Policy and Guideline) รวมทั้งมีการติดตามรายงานความเสี่ยงด้านกลยุทธ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อควบคุมความเสี่ยงไม่ให้เกิดกว่าระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ในปี 2568 ธนาคารยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายหลายด้านในการบริหารความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ จากนโยบายด้านภาษีของสหรัฐฯ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยและภาวะหนี้ครัวเรือนที่สูง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อมูลค่าสินทรัพย์และความสามารถในการชำระหนี้ โดยธนาคารยังคงมุ่งเน้นการช่วยเหลือลูกหนี้และการตั้งสำรองที่เหมาะสม รวมถึงมีแผนการยกระดับโครงสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI เข้ามาใช้สนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจธนาคารเพื่อสังคม เพื่อมุ่งสู่การเป็น Digital Banking และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในยุคดิจิทัล พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อตอบสนองความต้องการลูกค้าทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงกลุ่ม Unserved และ Underserved นอกจากนี้ ธนาคารยังกำหนดกลยุทธ์การขยายความร่วมมือกับพันธมิตรเพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกแก่สังคม (Social Bank with Strategic Partnership Expansion) อาทิ บริษัท เงินดีดี จำกัด บริษัท มีที่ มีเงิน จำกัด และบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น เพื่อให้มีความคล่องตัว และสามารถแข่งขันได้

ธนาคารให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ตั้งแต่การกำหนดกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานในลักษณะ Scenario Planning และกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ที่ชัดเจน เหมาะสม ถ่ายทอดไปในหน่วยงานผู้ปฏิบัติให้มีการกำหนดเป้าหมายและแผนงานรองรับ มีการติดตามผลการดำเนินงานที่เป็นระบบ ทบทวนปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผลดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ อาทิ การบริหารจัดการคุณภาพพอร์ตสินเชื่อ การติดตามและบริหารจัดการหนี้ NPLs ผ่านโครงการคุณสู้ เราช่วย เพื่อปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ยั่งยืน และมีการดำเนินการผ่าน บริษัท บริหารสินทรัพย์อารีย์ จำกัด ในการรับโอนหนี้และจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพอย่างมีระบบและเป็นธรรม และมีการตั้งสำรองเชิงรุกเพื่อรองรับลูกหนี้กลุ่มเปราะบางที่เสื่อมคุณภาพและรองรับการจัดชั้นหนี้ตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน TFRS 9 ที่จะบังคับใช้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจในปี 2570 รวมถึงมีการบริหารสภาพคล่องการควบคุมบริหารจัดการต้นทุนทางการเงิน และต้นทุนดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

ในปี 2568 ธนาคารมีการปรับโครงสร้างองค์กรที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ (Data Analytics) และเพื่อพัฒนานวัตกรรม รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพในการรับฟังเสียงลูกค้า เพิ่มช่องทางการรับฟังและแจ้งปัญหาจากการให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง มีเครื่องมือติดตามเสียงของลูกค้าผ่านโซเชียลมีเดีย เพื่อให้การสนองตอบความต้องการแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้ารวดเร็วทันกาล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจให้ลูกค้า คู่ค้า พันธมิตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ให้ใช้บริการและร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานของธนาคารอย่างต่อเนื่อง

ธนาคารสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ให้อยู่ภายใต้ระดับที่ยอมรับได้ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญบรรลุเป้าหมาย อาทิ การขยายสินเชื่อรายย่อยมากกว่า 650,000 ราย สามารถบริหารระดับสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม มีอัตรา NPLs ต่อสินเชื่อคงเหลือต่ำกว่าเป้าหมาย โดยมีอัตราการกันเงินสำรองสูงกว่าเป้าหมายและรักษาระดับความสามารถในการทำกำไรดีกว่าเป้าหมาย

4. การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk Management)

ความเสี่ยงด้านตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของราคาตราสารในตลาดเงินและตลาดทุนที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

ในปี 2568 ภาพรวมตลาดเงินตลาดทุนยังคงเผชิญกับความผันผวนทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ โดยมีปัจจัยสำคัญ อาทิ ผลกระทบจากมาตรการภาษีการค้าของสหรัฐฯ กับประเทศคู่ค้า ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ยืดเยื้อ การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกที่ยังเปราะบาง กระแสความเชื่อมั่นนักลงทุน จึงหันมาลงทุนในทองคำซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่ปลอดภัย ทำให้ราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อภาพรวมการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทอื่น ขณะที่เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวล่าช้าจากความไม่ต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล การเมืองที่ยังขาดเสถียรภาพ หนี้สาธารณะและหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง การส่งออกและการท่องเที่ยวชะลอตัว ทำให้ Moody's และ Fitch Ratings ปรับลดมุมมองแนวโน้มอันดับความน่าเชื่อถือของไทยจากระดับมีเสถียรภาพสูงระดับเชิงลบ รวมถึงผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งบริเวณชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชา อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยบวกจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ ของภาครัฐ อาทิ โครงการ Quick Big Win มาตรการกระตุ้นอสังหาริมทรัพย์ มาตรการช่วยเหลือลูกค้ากลุ่มเปราะบาง มาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ทิศทางอัตราดอกเบี้ยปรับตัวลดลง โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) ปรับลด Fed Fund Rate 2 ครั้ง จากร้อยละ 4.25-4.50 สู่ร้อยละ 3.75-4.00 และคณะกรรมการนโยบายการเงิน ปรับลดอัตราดอกเบี้ย 3 ครั้ง จากร้อยละ 2.25 สู่ร้อยละ 1.50 เป็นปัจจัยบวกต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

ธนาคารมีการติดตามสถานะพอร์ตการลงทุนและความเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและบริหารพอร์ตการลงทุนอย่างระมัดระวังภายใต้นโยบายการลงทุน นโยบายบริหารฐานะในบัญชีเพื่อการค้า และนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดโดยคณะกรรมการธนาคารออมสิน มีคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ทำหน้าที่อนุมัติระบบวัดติดตาม และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) รวมถึงมีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินดูแลการบริหารความเสี่ยงอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดในปี 2568 ได้ดังนี้

- 1) การทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk Management Policy) และนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร (Interest Rate Risk Management in Banking Book Policy) ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจของธนาคาร และเกณฑ์กำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงมีการจัดทำแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 2) การพัฒนาเครื่องมือวัด/ประเมิน และควบคุมความเสี่ยงด้านตลาด ประกอบด้วย
 - การประเมินผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อมูลค่าพอร์ตการลงทุน อาทิ การประเมินมูลค่ายุติธรรม (Mark to Market) และการเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทนในตลาดตราสารหนี้ที่มีต่อราคาตราสารหนี้ (Present Value of 1 Basis Point : PV01)
 - การประเมินมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมภายใต้ภาวะปกติ โดยใช้แบบจำลอง Value at Risk (VaR) ภายใต้ระดับความเชื่อมั่นและระยะเวลาถือครองที่กำหนดโดยมีการทดสอบความแม่นยำ (Back Testing) ตามแนวทางธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอ
 - การประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของระยะเวลาในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หรืออายุสัญญาคงเหลือระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน (Repricing Gap) และประเมินผลกระทบที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NII Sensitivity)
 - การกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) สำหรับธุรกรรมทั้งในบัญชีเพื่อการค้าและบัญชีเพื่อการธนาคาร ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น NII Sensitivity, PV01, VaR เป็นต้น รวมทั้งมีการกำหนดแนวปฏิบัติรองรับกรณีเกิดการเกินเพดานความเสี่ยง

- การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ด้านตลาดและด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร โดยกำหนดสถานการณ์จำลองที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งส่งผลในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร และรายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤตเป็นประจำทุกไตรมาส นอกจากนี้มีการทดสอบภาวะวิกฤต โดยใช้สถานการณ์จำลองที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (Supervisory Stress Test) และมีการพิจารณาถึงความเสี่ยงของบริษัทย่อยที่อาจส่งผลกระทบต่อธนาคาร ซึ่งจากผลการทดสอบภาวะวิกฤตในปี 2568 พบว่า ธนาคารมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับภาวะวิกฤตทุกสถานการณ์
 - การประเมินประสิทธิผลของอนุพันธ์ทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าอนุพันธ์ทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยง
- 3) การติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านตลาด ประกอบด้วย
- การจัดทำรายงานติดตามสถานะการลงทุนและความเสี่ยงด้านตลาด เป็นรายวัน รายเดือน และรายไตรมาส เพื่อนำเสนอผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
 - การใช้ระบบงานสารสนเทศ อาทิ ระบบ Investment System เพื่อติดตามและควบคุมความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพโดยระบบสามารถแจ้งเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ก่อนเกิดเหตุการณ์ความเสียหายหรือความเสี่ยงเกินระดับที่ยอมรับได้และระงับการทำธุรกรรมก่อนเกินเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) ที่กำหนดไว้
- 4) การควบคุมดูแลความเสี่ยงของการลงทุนในบริษัทย่อย โดยมีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย และให้มีการติดตามผลการดำเนินงานการบริหารจัดการของบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีเครื่องมือควบคุมความเสี่ยงในภาพรวมของพอร์ตการลงทุนซึ่งรวมถึงการลงทุนในบริษัทย่อย ทั้งนี้ บริษัทย่อยมีการกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยง ซึ่งครอบคลุมถึงความเสี่ยงด้านตลาด เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ ดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

5. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Management)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ (Funding Liquidity Risk) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ และเงินกองทุนของธนาคารทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องยังเกิดจากการที่ไม่สามารถยกเลิก หรือหักกลับความเสี่ยงที่มีอยู่จากสินทรัพย์ที่ถืออยู่ได้ ทำให้สูญเสียมูลค่าจากการขายสินทรัพย์ในราคาต่ำกว่าทุน เนื่องจากสินทรัพย์ที่ถือครองมีสภาพคล่องต่ำหรือเกิดจากภาวะตลาดขาดสภาพคล่อง (Trading Liquidity Risk)

ในปี 2568 สภาพคล่องในระบบธนาคารยังคงอยู่ในระดับสูง จากการชะลอตัวของสินเชื่อทั้งสินเชื่อรายย่อยและสินเชื่อธุรกิจ SMEs ซึ่งได้รับแรงกดดันจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศจากผลกระทบของมาตรการภาษีของสหรัฐฯ การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวที่ล่าช้า ปัญหาหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง รายได้ภาครัฐและกำลังซื้อฟื้นตัวอย่างจำกัด ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล รวมถึงปัญหาความขัดแย้งไทย-กัมพูชา ทำให้สถาบันการเงินยังคงเข้มงวดในคุณภาพสินเชื่อ พร้อมทั้งถือปฏิบัติตามแนวทางการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) อย่างไรก็ดี ยังมีปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐที่ช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภาพรวม ขณะที่ธนาคารต่าง ๆ มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ตามการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 3 ครั้ง จากร้อยละ 2.25 สู่ร้อยละ 1.50 ส่งผลให้ต้นทุนการกู้ยืมผ่อนคลายเป็น สำหรับภาพรวมเงินฝากที่ปรับเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จากเงินฝากออมทรัพย์เพื่อสำรองสภาพคล่องและหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากความผันผวนจากตลาดเงินและตลาดทุน ทั้งนี้ สถาบันการเงินมีการออกผลิตภัณฑ์เงินฝากดิจิทัล ระยะสั้นและระยะกลาง เพื่อบริหารต้นทุนให้สอดคล้องกับทิศทางดอกเบี้ย

ธนาคารได้กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารอมสิน มีคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่อนุมัติระบบวัดติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และมีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALCO) กำหนดแนวทางบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) นอกจากนี้ มีคณะทำงานด้านบริหารสภาพคล่องทำหน้าที่บริหารสภาพคล่อง จัดสรรเงินฝาก เงินลงทุน และเงินให้สินเชื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ธนาคารมีสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสม โดยธนาคารมุ่งเน้นการบริหารโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินและบริหารจัดการต้นทุน (Cost of Fund) และส่วนต่างรายได้ดอกเบี้ย (NIM) ให้มีความเหมาะสม มีสภาพคล่องเพียงพอที่จะรองรับการดำเนินงานแต่ละช่วงเวลา และมีความเสี่ยงอยู่ภายใต้ระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในปี 2568 ได้ดังนี้

- 1) การทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk Management Policy) ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ แผนการดำเนินธุรกิจของธนาคาร และเกณฑ์กำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงการจัดทำแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 2) การพัฒนาเครื่องมือวัด/ประเมินและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ประกอบด้วย
 - การจัดทำรายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิ (Liquidity Gap) โดยจัดทำทั้งแบบอายุคงเหลือตามสัญญาและแบบปรับพฤติกรรม และจัดทำรายงานการกระจุกตัวของแหล่งเงิน (Funding Concentration)
 - การวัดและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก รวมหุ้นกู้ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก อัตราส่วนการพึ่งพาแหล่งเงินทุนรายใหญ่ เป็นต้น ทั้งนี้ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก ณ 31 ตุลาคม 2568 เท่ากับร้อยละ 28.95 สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ ธปท. กำหนด (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของเงินฝาก) นอกจากนี้ มีดำรงอัตราส่วน Liquidity Coverage Ratio (LCR) และอัตราส่วน Net Stable Funding Ratio (NSFR) ตามแนวทางของ ธปท.
 - การกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) ด้านสภาพคล่อง รวมถึงกำหนดระดับหรือปริมาณสินทรัพย์ที่มีคุณภาพและมีสภาพคล่องสูง (Liquidity Cushion) และกำหนดแนวปฏิบัติรองรับกรณีเกิดการเกินเพดานความเสี่ยง
 - การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) ด้านสภาพคล่อง โดยกำหนดสถานการณ์จำลองตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็น 3 สถานการณ์ ได้แก่ (1) วิกฤตเฉพาะรายสถาบันการเงิน (Institution-Specific Crisis) (2) วิกฤตทั้งระบบสถาบันการเงิน (Market-Wide Crisis) และ (3) ผลรวมของวิกฤตเฉพาะรายสถาบันการเงินและวิกฤตทั้งระบบสถาบันการเงิน (Combination of Both) ซึ่งในแต่ละสถานการณ์จะกำหนดสมมติฐานให้มีการไหลออกของเงินฝากที่มากกว่าปกติ มีการพิจารณาครอบคลุมการไหลออกของเงินฝากออนไลน์ และกำหนดอัตราส่วนลดที่ใช้ปรับลดมูลค่าหลักทรัพย์ลงจากราคาตลาด (Hair Cut) ในสัดส่วนที่ต่างกัน โดยรายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤตเป็นประจำทุกไตรมาส รวมถึงมีการทดสอบภาวะวิกฤตโดยใช้สถานการณ์จำลองที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (Supervisory Stress Test) ซึ่งจากผลการทดสอบภาวะวิกฤต ในปี 2568 พบว่า ธนาคารมีสภาพคล่องเพียงพอรองรับภาวะวิกฤตในทุกสถานการณ์ รวมถึงมีอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio : LCR) หลังการทดสอบภาวะวิกฤตเกินกว่าระดับขั้นต่ำตามเกณฑ์ของ ธปท. (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 100)
 - การทบทวนแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง (Contingency Liquidity Plan) โดยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานและสัญญาณเตือนล่วงหน้า (Early Warning Indicator) เพื่อใช้บ่งชี้สถานการณ์ผิดปกติด้านสภาพคล่อง รวมทั้งมีการพิจารณาถึงความเสี่ยงของบริษัทย่อยที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของธนาคาร ตลอดจนมีการทดสอบแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่องเพื่อให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการกรณีที่เกิดวิกฤตด้านสภาพคล่องได้อย่างเหมาะสม และทันทั่วถึง

- 3) การติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ประกอบด้วย
 - การจัดทำรายงานติดตามความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายไตรมาส รวมถึงประมาณการอัตราส่วนด้านสภาพคล่องที่สำคัญ เพื่อนำเสนอผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง
 - การพัฒนาระบบบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (Asset and Liability Management : ALM) เพื่อใช้วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
- 4) การควบคุมความเสี่ยงของการลงทุนในบริษัทย่อย โดยมีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย และให้มีการติดตามผลการดำเนินงานการบริหารจัดการของบริษัทฯ อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ บริษัทย่อยมีการกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

6. การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk Management)

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาในการจ่ายชำระหนี้คืน หรือไม่ปฏิบัติตามที่ตกลงไว้กับธนาคาร หรือมีโอกาสดูถูกค่าอาจไม่สามารถชำระหนี้คืนได้จนเป็นเหตุให้ถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อฐานะเงินกองทุนและรายได้ของธนาคาร

ธนาคารได้ตระหนักถึงความไม่แน่นอนของสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จึงได้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อจะได้นำมาปรับปรุงหลักเกณฑ์ของการให้สินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้มีความเหมาะสม โดยมุ่งเน้นพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี ปรับปรุงกระบวนการอำนวยการสินเชื่อและพัฒนาเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อสนับสนุนการเติบโตของสินเชื่อและเงินลงทุนอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk Management Policy) เพื่อให้ธนาคารมีการจัดการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่ดี เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับกลยุทธ์และนโยบายของธนาคาร
- 2) กำหนดนโยบายสินเชื่อธุรกิจ เพื่อใช้เป็นกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อธุรกิจของธนาคารให้มีประสิทธิภาพ
- 3) กำหนดนโยบายสินเชื่อรายย่อย เพื่อใช้เป็นกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อรายย่อยของธนาคารให้มีประสิทธิภาพ
- 4) กำหนดนโยบายการจัดชั้นและการกันเงินสำรอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดชั้น และการกันเงินสำรองของธนาคาร และเป็นเครื่องมือที่สร้างความมั่นคง การกันเงินสำรองอย่างเพียงพอจะสามารถรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ธนาคารถือครองอยู่
- 5) กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาความเสี่ยงสำหรับบัตรเครดิตและสินเชื่อบัตรเครดิต เพื่อให้ใช้เป็นกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางในการให้บริการบัตรเครดิตและสินเชื่อบัตรเครดิตของธนาคาร
- 6) กำหนดกระบวนการวิเคราะห์และอนุมัติสินเชื่อเป็นแบบรวมศูนย์ และกำหนดอำนาจอนุมัติการให้สินเชื่อ รวมทั้งอำนาจในการทบทวนและต่ออายุวงเงินสินเชื่อธุรกิจ เพื่อให้มีกระบวนการตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน (Check & Balance) ที่สอดคล้องกับหลักการบริหารความเสี่ยงที่ดี
- 7) กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่
 - กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าสินเชื่อรายย่อย เพื่อให้ผู้กู้มีเงินได้คงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ และลดโอกาสการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ในอนาคต
 - กำหนดมาตรฐานกำไรสุทธิของแต่ละธุรกิจ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารที่มาขอสินเชื่อ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
 - กำหนดเกณฑ์คำนวณภาระหนี้รองรับสินเชื่อทุกประเภทภายใต้ข้อมูลเครดิต (NCB) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณความสามารถในการชำระหนี้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

- 8) กำหนดโปรแกรมผลิตภัณฑ์สินเชื่อ (Credit Product Program : CPP) เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจที่ธนาคารจะสนับสนุน
- 9) ทบทวนหลักเกณฑ์คุณสมบัติสถาบันการเงินชั้นนำ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอัตราดอกเบี้ยสำหรับกลุ่มที่เป็นสถาบันการเงินชั้นนำ
- 10) พัฒนาและปรับปรุงแบบจำลองวัดระดับความเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วย Credit Scoring Model ได้แก่ Application Scoring, Alternative Scoring, Behavior Scoring, Collection Scoring, Credit Risk Rating Model และ Credit Risk Rating for Small Business Model เพื่อให้สามารถคัดกรองและประเมินความเสี่ยงของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม และใช้ร่วมกับ Credit Bureau Score (Credit Score ของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด) ประกอบในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของธนาคารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการทดสอบความน่าเชื่อถือแบบจำลองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 11) พัฒนาระบบงานเพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของธนาคารให้เป็นมาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง ได้แก่
 - ระบบงานสนับสนุนกระบวนการสินเชื่อ (Loan Origination and Process System : LOPs) ซึ่งประกอบด้วยระบบพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ (Loan Origination System : LOR) และระบบบริหารหลักประกันสินเชื่อ (Collateral Management System : CMS) และระบบติดตามกระบวนการทางกฎหมาย (Litigation System : LS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อและขีดความสามารถในการแข่งขัน
 - ระบบเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าธุรกิจและความเสี่ยงสินเชื่อ ซึ่งประกอบด้วย ระบบ Big Data Analytic สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจ (Signal) และระบบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (Optimist)
 - ระบบคำนวณคะแนนสินเชื่อ (Blaze Advisor) และระบบคำนวณคะแนนสำหรับบัตรเครดิตและสินเชื่อบัตรเครดิต (Strategy Management)
 - ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารความเสี่ยง (Risk Data Mart) เพื่อสนับสนุนการคำนวณเงินกองทุนและสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Calculation) การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) การบริหารพอร์ตด้านเครดิต (Credit Portfolio Management)
 - ระบบประมวลผลเกณฑ์การพิจารณาการให้สินเชื่อ (Credit Criteria Processing System : CCPS) เพื่อประมวลผลเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อทั้งในส่วนเกณฑ์ผลิตภัณฑ์สินเชื่อรายย่อยทุกประเภท และเกณฑ์ความเสี่ยงรวมทั้งคำนวณภาระหนี้ตามเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด
- 12) ติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิต อาทิ
 - กำหนดอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) เพื่อควบคุมความเสี่ยง
 - มิให้ธนาคารให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด และเพื่อไม่ให้มีการกระจุกตัวของความเสี่ยง (Concentration Risk) ในลูกหนี้รายใดรายหนึ่ง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องมากเกินไปและเพื่อให้มั่นใจว่าหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อลูกหนี้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือภาคธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง ธนาคารยังคงมีเงินกองทุนเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้
 - กำหนดและทบทวนเพดานเงินให้สินเชื่อรายภาคธุรกิจ (Industry Limit) เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการพิจารณาเสนอขออนุมัติสินเชื่อ และเป็นการกระจายความเสี่ยงมิให้มีการกระจุกตัวในธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป
 - กำหนดวงเงินหรือเพดานการให้สินเชื่อ ลงทุน หรือก่อภาระผูกพันแก่ประเทศคู่สัญญาแต่ละประเทศ (Country Limit) เพื่อควบคุมความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของประเทศหนึ่งประเทศใดหรือประเทศกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันทางเศรษฐกิจ และเพื่อให้ธนาคารมีการกั้นเงินสำรองอย่างเพียงพอ และเหมาะสมเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมที่เพิ่มขึ้น
 - ติดตามดูแลโครงสร้างและคุณภาพพอร์ตสินเชื่อให้สอดคล้องกับนโยบายธนาคาร รวมทั้งติดตามการกระจุกตัวของสินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ เช่น การกระจุกตัวของสินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อภาคธุรกิจ (Industry Limit) ประเทศคู่สัญญา (Country Limit) และกลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) โดยใช้มาตรฐานตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

- สอบทานเงินให้สินเชื่อ เพื่อติดตามการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด และสอดคล้องกับแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย
 - การทดสอบภาวะวิกฤตด้านเครดิต (Credit Stress Testing) โดยใช้สถานการณ์จำลองทางเศรษฐกิจ และการเงินตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งพิจารณาจากผลกระทบที่เกิดจากปัจจัยเสี่ยงของเศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อประเมินผลกระทบต่อธนาคาร ในด้านพอร์ตสินเชื่อ เงินสำรอง และความเพียงพอของเงินกองทุน
- 13) ติดตามและรายงานความเสี่ยงต่อคณะกรรมการกำกับความเสี่ยงและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ
 - 14) มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และทักษะด้านการให้สินเชื่อ การลงทุน การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
 - 15) มีกระบวนการบริหารจัดการหนี้ (Debt Management Process) เพื่อป้องกันและแก้ไขหนี้ค้างชำระ รวมทั้งดำเนินการให้มีการฟ้องร้องหรือประนีประนอมยอมความ และการบริหารจัดการสินทรัพย์รอการขาย
 - 16) มีการเตรียมความพร้อมรองรับการคำนวณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามมาตรฐาน TFRS 9 โดยมีการพัฒนา/ปรับปรุง แบบจำลองการด้อยค่า (ECL Model) รวมถึงการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลอง เพื่อให้ธนาคารมีการคำนวณการกันเงินสำรองได้อย่างเหมาะสม
 - 17) ธนาคารมีการดูแลให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทย่อยอย่างเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย

7. การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Management)

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายต่าง ๆ อันเนื่องมาจากความไม่เพียงพอ หรือ ความบกพร่องของกระบวนการควบคุมภายใน บุคลากร และระบบงาน หรือจากเหตุการณ์ภายนอก รวมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมาย เช่น ความเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย หรือถูกทางการเปรียบเทียบปรับ ทั้งนี้ ไม่รวมถึง ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputational Risk)

ธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ โดยความสำคัญที่ธนาคารต้องเผชิญส่วนใหญ่เป็นปัจจัยเสี่ยงภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โรคระบาด การฉ้อโกง และภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของ การให้บริการทางการเงินผ่านช่องทางดิจิทัล ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้รูปแบบและระดับของความเสี่ยงมีความซับซ้อนและหลากหลายมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ธนาคารจึงได้กำหนดกรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานมีการระบุ ประเมิน ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญ หรือที่มีระดับความเสี่ยงสูง ธนาคารจะดำเนินการวิเคราะห์เพื่อป้องกัน แก้ไข และกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ธนาคารมีการพัฒนาและยกระดับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการตรวจจับและติดตามความผิดปกติจากการทำธุรกรรมทางการเงินแบบเรียลไทม์ ซึ่งช่วยให้สามารถเฝ้าระวังและจำกัดความเสียหายจากภัยทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันการณ์ และธนาคารยังให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมความเสี่ยงภายในองค์กร (Risk Culture) โดยจัดให้มีการอบรมและสื่อสารข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการให้แก่พนักงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงการสื่อสารสร้างความตระหนักรู้ในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยจากภัยทุจริตในการทำธุรกรรมทางการเงินให้แก่ลูกค้าและประชาชน

ในปีที่ผ่านมา ธนาคารยังคงดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นทั้งมิติการป้องกันเชิงรุกและการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ เพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคง สร้างคุณค่าให้แก่ลูกค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสังคมในระยะยาว ทั้งนี้ สามารถสรุปสาระสำคัญของการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในปี 2568 ได้ดังนี้

1) การทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ธนาคารได้จัดทำและทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และแนวปฏิบัติที่ดีเป็นประจำทุกปีหรือทบทวนเมื่อเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบที่สำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายและการปฏิบัติยังคงมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในปัจจุบัน และยังเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแล อันเป็นการช่วยให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของธนาคารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Management Policy) นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management Policy) นโยบายการให้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator Policy)

2) ระบบการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

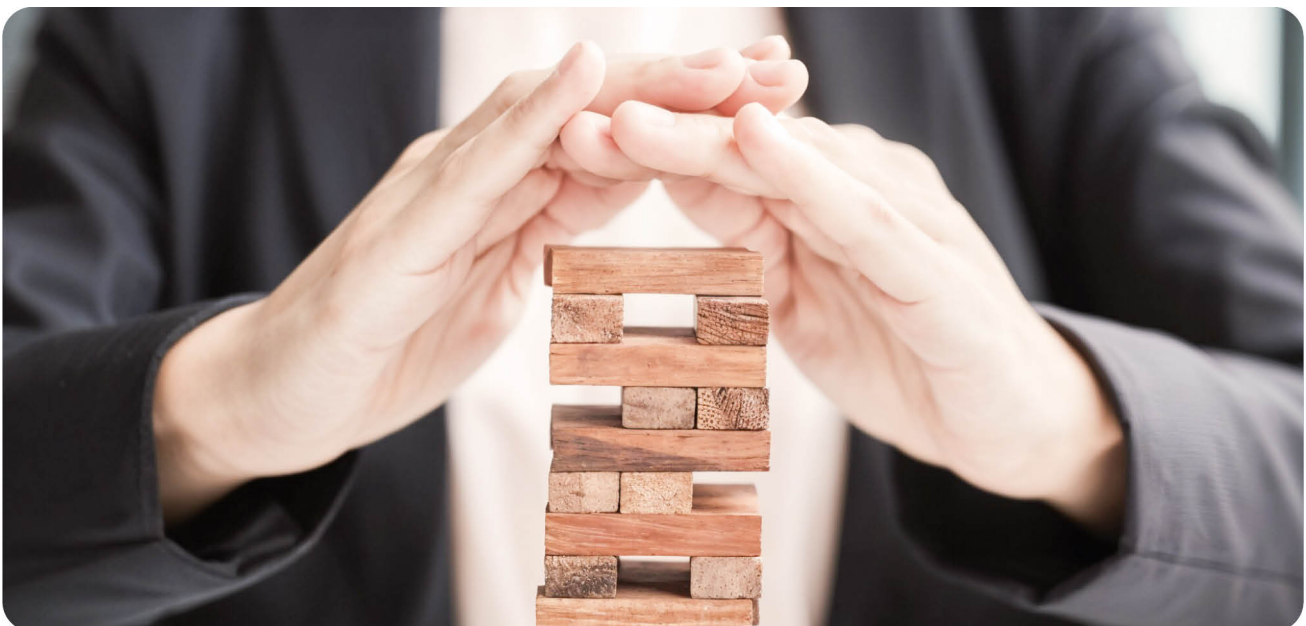
ธนาคารกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่ชัดเจนเป็นมาตรฐาน โดยให้ทุกหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของหน่วยงานตนเอง ซึ่งประกอบด้วย การระบุ ประเมิน ควบคุม ติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอย่างเป็นระบบผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ดังนี้ การติดตามความเสี่ยง (Risk Monitoring) ธนาคารมีการกำหนดดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators : KRIs) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการติดตามและแจ้งเตือนความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สำคัญใช้เป็นสัญญาณเตือนล่วงหน้าเมื่อมีความเสี่ยงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งต้องมีการทบทวนระดับความเสี่ยง/มาตรการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างทันกาล

- **การระบุและประเมินความเสี่ยง** ธนาคารกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง (Risk Control Self-Assessment : RCSA) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการระบุ ประเมิน และควบคุมความเสี่ยง รวมทั้งมีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ เพื่อช่วยให้ธนาคารสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการได้ครอบคลุมความเสี่ยงที่สำคัญ และมีการควบคุมความเสี่ยงอย่างเพียงพอ เหมาะสม โดยต้องมีการทบทวนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของธนาคาร และติดตามความมีประสิทธิภาพของการควบคุมที่มีอยู่ (Existing Control) หรือผลการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยงเป็นรายไตรมาส เพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- **การติดตามความเสี่ยง (Risk Monitoring)** ธนาคารมีการกำหนดดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators : KRIs) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการติดตามและแจ้งเตือนความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สำคัญใช้เป็นสัญญาณเตือนล่วงหน้าเมื่อมีความเสี่ยงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งต้องมีการทบทวนระดับความเสี่ยง/มาตรการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างทันกาล
- **การจัดเก็บและรายงานข้อมูลความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Loss Data)** เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บและรายงานข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้บริหารและคณะกรรมการทราบถึงแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ สามารถป้องกัน ควบคุม หรือลดความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยธนาคารมีการจัดเก็บข้อมูลความเสียหายที่เกิดจากความเสี่ยงด้านปฏิบัติการผ่านระบบงาน Loss Data ทำให้สามารถจัดเก็บข้อมูลเหตุการณ์ความเสียหายที่เคยเกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และบริหารจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของธนาคารได้อย่างทันกาล
- **การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management : BCM)** เป็นเครื่องมือที่ช่วยบรรเทาผลกระทบเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงของธนาคาร โดยมีการกำหนดนโยบาย มาตรฐาน และกระบวนการทำงานของทั้งธนาคาร และมีการถ่ายทอดและสื่อสารกระบวนการ BCM ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม มีการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment : RA) ภัยคุกคามสำคัญที่อาจมีผลต่อการให้บริการอย่างต่อเนื่องของธนาคาร และมีการวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis : BIA) ตามเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ (Core Business Enablers) ทั้ง 8 ด้าน เพื่อกำหนดลำดับของธุรกรรมงานที่สำคัญ

เพื่อจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) แผนกู้ระบบงานกรณีฉุกเฉิน (Disaster Recovery Plan : DRP) รวมทั้งได้มีการจัดทำแผนอื่นที่เกี่ยวข้องกับ BCM เช่น แผนตอบสนองต่อเหตุด้านภัยไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan : CIRP) แผนการติดต่อสื่อสารในภาวะวิกฤต แผนจัดการอุบัติการณ์ (Incident Management Plan : IMP) นอกจากนี้ ธนาคารได้ทำการทดสอบแผนทุกแผน และวัดประสิทธิภาพประสิทธิผลของการทดสอบ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเป็นประจำทุกปี และทุก 3 ปี ธนาคารจะดำเนินการทดสอบแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจในวงกว้าง (Bank-Wide BCP Testing Exercise) โดยมีผู้บริหารระดับสูง รวมถึงคณะกรรมการบริหารวิกฤตการณ์ (Crisis Management Team : CMT) ทีมงานจัดการเหตุขัดข้อง (Incident Response Working Team : IRWT) ทีมงานจัดการเหตุด้านภัยไซเบอร์ (Cyber Incident Response Team : CIRT) และทีมงานด้านการติดต่อสื่อสารในภาวะวิกฤต เข้าร่วมทดสอบ ซึ่งธนาคารได้ดำเนินการทดสอบดังกล่าวในปี 2568 โดยมีรูปแบบการทดสอบแบบจำลองเหตุการณ์เสมือนจริงที่จำลองสถานการณ์ภัยพิบัติร้ายแรง และก่อให้เกิดผลกระทบต่อทุกแผน ได้แก่ แผนจัดการอุบัติการณ์ (Incident Management Plan : IMP) แผนการติดต่อสื่อสารในภาวะวิกฤต (Crisis Communication Plan : CCP) แผนความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan : BCP) แผนตอบสนองต่อเหตุด้านภัยไซเบอร์ (Cyber Incident Response Plan : CIRP) และแผนการกู้ระบบงานกรณีฉุกเฉิน (Disaster Recovery Plan : DRP) เพื่อเป็นการเชื่อมโยงและบูรณาการแบบองค์รวม ทั้งนี้ การทดสอบแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจในวงกว้าง (Bank-Wide BCP Testing Exercise) ประจำปี 2568 สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถรับมือเมื่อเกิดภัยพิบัติ ภัยคุกคาม หรือภาวะวิกฤตได้ โดยกระบวนการที่สำคัญ (Critical Business Process) สามารถกลับมาดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยังเป็นการเสริมสร้าง การรับรู้ ความเข้าใจให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้นำการถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากการทดสอบ การจัดการภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นจริง และผลลัพธ์ที่สำคัญของกระบวนการ มาพัฒนาปรับปรุงกระบวนการ BCM อย่างเป็นระบบ รวมถึงนำเข้าสู่กระบวนการทบทวนการกำกับดูแลด้านการบริหารจัดการ/จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลขององค์กร (ระยะยาว)

3) การติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ธนาคารมีการจัดทำรายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี เพื่อใช้ในการติดตามและรายงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่สำคัญ นำเสนอต่อผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการติดตามและบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ

8. การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management)

ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินธุรกิจ หากไม่ได้รับการบริหารจัดการและควบคุมอย่างเพียงพอ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk) ที่ส่งผลกระทบต่อธนาคารทั้งในด้านความเสียหายที่เป็นจำนวนเงิน ความเสียหายด้านชื่อเสียง ภาพลักษณ์ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อความพร้อมใช้ของระบบการชำระเงินและระบบการเงินของประเทศซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของลูกค้าที่มีต่อการใช้บริการทางการเงินได้

ธนาคารให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งความเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภายในธนาคาร และความเสี่ยงจากการใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก โดยกำหนดกรอบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้หลักการที่สำคัญ 3 ประการคือ การรักษาความลับ (Confidentiality) ความถูกต้องเชื่อถือได้ (Integrity) และความพร้อมใช้งานของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Availability) รวมถึงอยู่บนพื้นฐานของการคุ้มครองข้อมูล และรักษาผลประโยชน์ของลูกค้า ทั้งนี้ ธนาคารมีข้อกำหนดในการพิจารณาความมั่นคงสำคัญ ภายใต้กรอบหลักการที่คำนึงถึง ความเสี่ยงและผลกระทบต่อการให้บริการหรือดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและสถาบันการเงินเฉพาะกิจในวงกว้าง (Bank Wide Impact) และผลกระทบต่อระบบสถาบันการเงินในวงกว้าง (Banking System Wide Impact) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางบริหารความเสี่ยงและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศตามมาตรฐานสากลการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้ทราบถึงระดับความเสี่ยง และพิจารณาจัดทำแผนจัดการความเสี่ยง หรือแผนปรับปรุงป้องกัน ความเสี่ยง เพื่อให้ระดับความเสี่ยงให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ธนาคารได้จัดทำและทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคาร รวมถึงครอบคลุมบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานกำกับดูแลและมาตรฐานสากล โดยกำหนด ให้มีการทบทวนนโยบายเป็นประจำทุกปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

- นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management Policy)
- นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management Policy)
- วิธีปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management Policy)
- วิธีปฏิบัติตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงจากบุคคลภายนอก (Third Party Risk Management Policy)
- เกณฑ์การบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- เกณฑ์การพิจารณาความมั่นคงสำคัญ

9. ความเพียงพอของเงินกองทุน

ความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่เงินกองทุนของธนาคารอาจไม่เพียงพอ ต่อการขยายธุรกิจ ไม่เพียงพอที่จะรองรับความสูญเสียหรือผลขาดทุนที่ไม่ได้คาดหมาย (Unexpected Loss) รวมถึงไม่เพียงพอ ต่อการรองรับภาระเบี้ยของทางการและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ธนาคารให้ความสำคัญกับการจัดการเงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำรงเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุน ตามหลักเกณฑ์ Basel II หลัก Pillar I โดยใช้วิธี Standardized Approach (SA) สำหรับความเสี่ยงด้านเครดิตและความเสี่ยง ด้านตลาด และใช้วิธี Basic Indicator Approach (BIA) สำหรับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ธนาคารได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินกองทุน (ICAAP Policy and Guideline) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำกับดูแลกระบวนการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนภายในของธนาคาร (Internal Capital Adequacy Assessment Process : ICAAP) ให้มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุน โดยทางการ (Pillar 2) ที่ประกาศโดย ธปท. เพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารจะสามารถบริหารระดับเงินกองทุนให้สอดคล้องกับกรอบทิศทางการดำเนินงาน และรักษาระดับเงินกองทุนในอัตราส่วนที่สูงกว่ากฎหมายกำหนด พร้อมทั้งมีการติดตามและวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยง รายงานต่อผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการกำกับความเสี่ยง และคณะกรรมการธนาคารอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีการทดสอบผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อความเพียงพอของเงินกองทุน (Portfolio View of Risk) การจัดทำ Stress Test และ Supervisory Stress Test ตามประเภทความเสี่ยงและสมมติฐานที่ ธปท. กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าธนาคารมีเงินกองทุนอยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะความเสี่ยง (Risk Profile) ลักษณะการดำเนินธุรกิจ (Business Model) ในปี 2568 ธนาคารออมสินมีอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยระดับเงินกองทุนปรับตัวเพิ่มขึ้นจากการที่ธนาคารมีกำไรสุทธิดีกว่าเป้าหมาย และการตั้งสำรองเชิงรุก เพื่อเพิ่มระดับเงินกองทุนให้เพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ธนาคารมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารความเสี่ยง (Risk Data Mart) เพื่อสนับสนุนการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง ด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ พร้อมทั้งพัฒนาให้รองรับมาตรฐานการรายงานทางบัญชี (TFRS 9) และในปี 2568 มีการพัฒนาให้สามารถสนับสนุนการทดสอบภาวะวิกฤตด้านเครดิต (Supervisory Stress Test) ตามมาตรฐาน TFRS 9

ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2568 ธนาคารมี BIS Ratio ร้อยละ 19.10 สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยเป็นอัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ร้อยละ 16.96 สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 องค์ประกอบของเงินกองทุนส่วนใหญ่มาจากกำไรสะสม ขณะที่สินทรัพย์เสี่ยงส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตซึ่งเป็นธุรกรรมหลักของธนาคาร

